

кар'єрного консультування як складової професійної орієнтації розробляються українськими вченими (О. Ігнатович, В. Рибалка, А. Шевенко, Г. Татаурова-Осика та ін.). Результати вказаних досліджень свідчать про те, що підтримка розвитку кар'єри є одним з домінуючих напрямів в освітньому процесі. Проте проблема формування кар'єрної спрямованості учнів у рамках освітнього середовища закладів загальної середньої освіти в умовах НУШ висвітлена недостатньо та потребує інтеграції напрацювань вітчизняних і закордонних науковців.

Зважаючи на викладене вище, а також те, що відновлення сучасної України буде безпосередньо вимагати висококваліфікованих фахівців, які зможуть активно включитися в інноваційний процес відбудови країни, вважаємо, що вимоги до професійного становлення здобувачів освіти будуть більш жорсткими, адже держава має економити свій ресурс та не витратити зайве на перенавчання студентів і виплати молоді з безробіття. Зі свого боку, особистість також має розвивати свій потенціал та спрямовувати його на користь особистісному й професійному розвитку. За таких умов актуалізується проблема розроблення й упровадження сучасного науково-методичного забезпечення усвідомленого, обґрунтованого вибору професійної кар'єри.

Список використаних джерел

1. Педагогічні технології підготовки учнівської молоді до вибору й реалізації професійної кар'єри: методичний посібник / Закатнов Д. О. та ін. Київ: ІПТО НАПН України, 2015. 221 с.

О.В. Пащенко, м. Київ

МЕТОД ПРОЄКТУ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО КОМУНІКАЦІЙ У ЦИФРОВОМУ ВІДКРИТОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У статті обґрунтовано ефективність методу проєкту у вихованні ціннісного ставлення до комунікацій в умовах цифрової трансформації суспільства й формування цифрового відкритого середовища. Визначено особливості проєктної діяльності, що забезпечують розвиток у вихованців критичного мислення, інформаційної та комунікативної компетентностей.

Ключові слова: метод проєктів, цифрове освітнє середовище, ціннісне ставлення до комунікацій.

Цифрова трансформація охоплює все більше сфер життя людини. Нині вже звичними та загальноживаними стали такі поняття, як «цифрове середовище», «цифрове суспільство», «цифрова реальність». Освіта теж не стоїть осторонь цієї цифрової еволюції. Офіційно цифрова модернізація в Україні розпочалася із Закону України «Про Національну програму інформатизації», проте увага дослідників саме у сфері освітньої трансформації активізувалася 2017 року. Тоді про використання можливостей цифрових технологій в освіті у своїх роботах заявили О. О. Берзанюк, В. П. Вембер, М. А. Глабун, В. І. Ковальчук, Н. В. Морзе та ін [2]. На перше місце в напрямках досліджень вийшли наукові розвідки щодо можливостей застосування різних видів цифрових технологій у природничих та суспільних науках, як то 3D-картування, системи електронного сповіщення, цифрове моделювання тощо. Подібні освітні тенденції поступово розширюють сфери застосування інноваційних педагогічних технологій і цифрових інструментів в освітньому процесі, створюючи тим самим відкрите цифрове освітнє середовище.

Зазначене освітнє середовище відрізняється від традиційного значною «цифровізацією», тобто насиченням фізичного світу різноманітними електронно-цифровими пристроями, засобами, електронними системами для реалізації електронно-комунікаційного обміну інформацією. І на початкових етапах описана тенденція в освіті викликала деякий супротив з боку всіх учасників освітнього процесу, однією з причин такого протистояння була відсутність цифрових компетенцій у педагогів та учнів. Однак, нині в умовах воєнного стану, якому передували коронавірусні обмеження, освітня взаємодія здебільшого є можливою саме завдяки налагодженню цифрового способу комунікації. І дуже важливо в стрімкому потоці інформаційних технологій сформуванню в учнів ціннісне ставлення до комунікації, забезпечити розуміння того, що відкрите цифрове середовище є частиною природного середовища, а не окремою реальністю, що впровадження цифрових технологій спрямоване на вдосконалення процесу життєдіяльності людини, покращення життя

суспільства і держави, а не витіснення людини з природної екосистеми. Молодь має чітко усвідомлювати, що її дії і в реальних умовах, і в цифрових взаємодіях мають реальні наслідки для природи і суспільства [1].

Виховання ціннісного ставлення до комунікації та формування природоохоронного світогляду в умовах цифрового відкритого середовища має бути першочерговим завданням закладів освіти, освітніх і громадських організацій. Виконання цього завдання може досягатися різними методами та реалізовуватися в різноманітних форматах. Одним з дієвих способів є метод проєктів, що виявляє ефективність у формуванні ціннісного ставлення до комунікацій у цифровому відкритому середовищі, оскільки:

- забезпечує нелінійну, гіпертекстову подачу навчального матеріалу, що самостійно аналізується здобувачами освіти – це забезпечує формування критичного мислення вихованців та розвиток інформаційної вибірковості;
- проєкт розширює види інформаційної взаємодії між педагогом та здобувачем освіти, розкриває різні форми комунікації залежно від потреби;
- виконання проєкту передбачає зростання автономії учнів, підкреслює важливість прийнятих рішень, впливаючи на їхню свідомість і виваженість;
- проєктна діяльність спонукає до самоосвіти в синхронному або асинхронному режимі взаємодії з керівником;
- презентація результатів проєкту передбачає представлення різних форматів і структур матеріалу, що вимагає опанування різних інформаційно-цифрових інструментів, актуальних у цифровому відкритому середовищі;
- у процесі проєктної взаємодії збільшується рівень відповідальності всіх учасників процесу за результати діяльності, тим самим формується ціннісне ставлення не лише до своєї праці, а й до здобутків інших учасників проєкту та всього процесу комунікації в цілому.

Освітній процес, що побудований у форматі проєктної діяльності в умовах цифрового відкритого середовища, ефективний у формуванні ціннісного ставлення до комунікації, оскільки ґрунтується на обов'язковому поєднанні активних форм взаємодії й самостійної діяльності, у межах якої

здобувачі освіти та вихованці стикаються з деякими труднощами в розв'язанні поставленої проблеми, для вирішення яких необхідно чітко поставити запит для консультації й отримання допомоги, тим самим вони відточують свої комунікативні навички, усвідомлюють цінність наданої інформації, навчаються цінувати час та реалізовувати можливості.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Особистість на шляху до духовних цінностей: монографія. Київ - Чернівці: «Букрек», 2018. 320 с.
2. Морзе Н. В., Вембер В. П., Гладун М. А. 3D картування цифрової компетентності в системі освіти України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 70. № 2. С. 28-42.

А.В. Пугач, м. Київ

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ФОРМУВАННІ ЖИТТЄВОЇ УСПІШНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Розглянуто поняття життєвої успішності особистості. Актуалізовано значущість профорієнтації, профконсультації, профдіагностики у формуванні життєвої успішності старшокласників, набутті ними життєвих компетенцій для успішної самореалізації. Виявлено можливості і переваги соціальних мереж у позиціонуванні ЗВО та інших суб'єктів щодо профорієнтаційної діяльності.

Ключові слова: життєва успішність особистості, життєві компетенції, соціальні мережі, профорієнтаційний потенціал.

В умовах нових цивілізаційних викликів і загроз, зокрема всеохопної диджиталізації, на порядку денному постало питання підготовки зростаючої особистості як успішної людини, громадянина-патріота Української держави, професіонала, здатного до інноваційних перетворень у різних галузях суспільного буття. У зв'язку із цим виховний процес має бути реформатовано з урахуванням цифрової форми соціалізації (В. Кремень, С. Сисоева, І. Бех та ін.), що забезпечить розвиток особистості на основі здатності опановувати значний обсяг інформації, проєктувати успішні життєві стратегії, прогнозувати майбутній кар'єрний поступ, результативно інтегруватися в соціум тощо.

Розгляд актуалізованих у міждисциплінарному науковому дискурсі визначень категорії «успішність» засвідчив її розуміння в об'єктивно-суб'єктивному вимірі. Об'єктивний аспект успішності пов'язують із суспільним визнанням особистості з погляду цінностей і культури конкретного суспільства,